

PROGRAMACIÓN 6º PRIMARIA

CIENCIAS NATURAIS

CPI TINO GRANDÍO

CURSO 2017/2018

ÍNDICE

1. Normativa.

2. Introducción e contextualización

3. Obxectivos.

Obxectivos xerais de EDUCACIÓN PRIMARIA.

Concreción dos obxectivos para a área de Ciencias da natureza en 6º EP

4. Competencias clave.

Comunicación lingüística.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

Competencia dixital.

Aprender a aprender.

Competencias sociais e cívicas.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

Conciencia e expresións culturais.

5. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

6. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

7. Materiais e recursos didácticos.

8. Procedemento para a avaliación inicial.

9. Procedemento de avaliación continua e final.

10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

11. Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.

12. Atención á diversidade.

13. Actividades complementarias e extraescolares.

14. Perfil competencial .

15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora .

1. Normativa.

- **Lei Orgánica 8/2013**, do 9 de decembro (LOMCE) para a mellora da calidade educativa, que modifica en distintos aspectos a **Lei Orgánica 2/2006**, do 3 de maio, de educación (LOE).
- **DECRETO 105/2014**, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 09.09.14)
 - **Resolución do 15 xullo de 2016**, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para a implantación, no curso académico 2016/17, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia. _ **Capítulo V: Programacións didácticas** (DOG 01.08.16)

2. Introducción e Contextualización.

O CPI Tino Grandío está situado no centro do pobo de Guntín. Imparte ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria. A lingua materna dominante é o galego.

O grupo de alumnos e alumnas que conforman 6º de primaria neste curso 2017/2018 está formado por 10 alumnos/as. Un dos alumnos/as ten necesidades específicas de apoio educativo motivadas entre outros aspectos polas súas condutas altamente disruptivas na aula, debido as súas dificultades no ámbito das habilidades sociais. E outro con dificultades de aprendizaxe.

A área de Ciencias Naturais proporciona información básica científica, centrándose no estudio dos fenómenos naturais e da vida persoal, buscando construír habilidades e actitudes positivas asociadas á ciencia.

Buscamos tamén a través do pensamento científico colaborar para que o alumnado sexa capaz de facer fronte a problemas da vida cotiá e a desenvolverse nunha sociedade moi condicionada polos desenvolvementos científicos e tecnolóxicos, así como desenvolver actitudes responsables sobre aspectos relativos á vida e á saúde, aos recursos e ao medio que nos rodea.

3. Obxectivos xerais.

3.1. Obxectivos xerais da Educación Primaria.

A Educación Primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, as Ciencias Sociais, a Xeografía, a Historia e a Cultura, con especial atención a aqueles relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das Tecnoloxías da Información e da Comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- l) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- m) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- n) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- ñ) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

- o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galegas.

3.2. Concreción dos obxetivos para 6º de Educación Primaria en termos de Competencias clave.

1. Coñecer, a través da investigación e a experimentación, as propiedades dos materiais de uso común, así como o seu comportamento ante a luz, o son, a calor, a humidade, o magnetismo e a electricidade. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).
2. Realizar sinxelas experiencias para estudar as reaccións químicas, os comportamentos das mesturas, explicando de forma oral e escrita o proceso seguido e o resultado obtido, e respectando e valorando as normas de uso, seguridade e conservación dos instrumentos e materiais de traballo. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).
3. Diseñar obxectos e aparellos cunha finalidade, utilizando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, así como

principios básicos da electricidade e da transmisión da corrente eléctrica, e valorar a súa utilidade. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).

4. Coñecer as achegas de investigadores, científicos e inventores ao longo da historia para o progreso da ciencia. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).

5. Coñecer que a célula é a unidade estrutural básica dos seres vivos e comprender a súa importancia na organización dos tecidos, os órganos e os sistemas e aparatos do corpo humano e a súa relación coas funcións vitais. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).

6. Identificar e adoptar hábitos saudables, así como técnicas de primeiros auxilios para previr enfermidades infecciosas e enfermidades relacionadas co bo funcionamento dos órganos e os sistemas do corpo humano. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).

7. Coñecer diferentes niveis de clasificación da materia viva, empregando instrumentos e medios tecnolóxicos con certa precisión e

rigor, e aplicando os principios de seguridade. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).

8. Adoptar actitudes de respecto polo medio físico e os seres vivos que o habitan co fin de fomentar o equilibrio dinámico da natureza e o mantemento do contorno natural. (*Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal*).

9. Describir fenómenos físicos de forma estruturada e co vocabulario adecuado. (*Comunicación lingüística / Intelixencia lingüística e verbal*).

10. Iniciarse na utilización das TIC cun espírito crítico. (*Dixital / Intelixencia lingüística e verbal*).

11. Tomar decisións reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable para facer fronte a situacións cotiás. (*Iniciativa e espírito emprendedor / Intelixencia intrapersoal*).

12. Participar das iniciativas que xurdan do grupo cooperando como parte dun proxecto común. (*Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal*).

13. Establecer conxecturas, comprobacións e conclusións respecto tanto de feitos que suceden dunha forma natural como sobre os provocados a partires de pequenos experimentos ou experiencias. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía; Iniciativa e espírito emprendedor; Aprender a aprender / Intelixencias naturalista e intrapersoal*).

4. Competencias clave.

Competencias: son as capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

As competencias clave do currículo son as seguintes:

COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA (CSC)

Desde esta área contribúese a que os alumnos comprendan a realidade na que viven e a que desenvolvan coñecementos e actitudes sobre a sociedade actual.

Tamén reforza a capacidade de traballar en equipo: o diálogo, a resolución pacífica de conflitos, a aceptación de puntos de vista alleos á hora de utilizar estratexias persoais de resolución de problemas, ser tolerante e respectar as opinións de compañeiros/as.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT)

A área estimulará a competencia matemática na medida en que o alumnado se enfrente a situacións cotiás a través da observación, experimentación e desenvolvemento de proxectos e de traballos que precisen o uso de técnicas adecuadas para calcular, aplicar estratexias de resolución de problemas, estimar a lóxica e a validez das argumentacións e reflexionar sobre estas, apoiar explicacións e presentar informacións na linguaxe matemática.

COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)

Desde esta área contribúese ao aumento significativo da riqueza en vocabulario específico que implicará, ademais, claridade nas exposicións, rigor no emprego dos termos, estruturación do discurso, síntese,...

Unha boa parte das aprendizaxes desta área preséntanse en diferentes códigos, formatos e linguaxes, requirindo diferentes procedementos para a súa comprensión: na resolución de problemas adquire especial importancia a expresión tanto oral como escrita dos procesos realizados e dos razonamentos seguidos posto que axudan a formalizar o pensamento.

COMPETENCIA DIXITAL (CD)

Son numerosos os recursos que existen na rede que contribúen ao desenvolvemento destas áreas: espazo Abalar, visionado de vídeos explicativos de experiencias científicas (youtube), apps, aplicacións didácticas (jclíc, edilim)

Debemos conseguir que o alumnado dispoña de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información, para poder transformala en coñecemento, cunha actitude crítica e reflexiva na valoración da información dispoñible, contrastándoa cando fora necesario, e respectar as normas de conduta acordadas socialmente para regular o uso da información e as súas fontes en distintos soportes.

COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

Tamén a competencia para aprender a aprender é susceptible de desenvolvemento en todos os bloques desta área, deseñando tarefas para que o alumnado aprenda a contrastar e seleccionar información apropiada segundo os obxectivos programados, a tentar distintas estratexias para resolver problemas, a planificar proxectos, a investigar a partir dos coñecementos que xa ten sobre un determinado tema, etc. Ao final da etapa o alumnado debería ser capaz de planificar e desenvolver proxectos e investigacións acordes co seu nivel, sendo cada vez máis consciente das súas propias capacidades para identificar os posibles obstáculos, buscar os recursos apropiados e por último autoavaliar os seus logros para corrixir os erros e aprender deles.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR (CSIEE)

Esta área favorece a iniciativa e o espírito emprendedor desde todos os seus bloques mediante a planificación de tarefas enfocadas cara ao fomento da responsabilidade, a perseveranza, a toma de decisións, a resolución de problemas, a capacidade de análise, o coñecemento de si mesmo e a autoestima. Na elaboración e desenvolvemento de proxectos individuais e colectivos o alumnado pode transformar as ideas en accións, explorar, tomar camiños equivocados, construír modelos...; é dicir, propoñerse obxectivos e planificar e levar a cabo o planeado.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS (CCEC)

Esta competencia tamén se traballa coas nosas actividades, xa que relacionámolas con prácticas doutras culturas.

5. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

COMÚNS AOS TRES TRIMESTRES		Unidades didácticas en que se desenvolven: todas
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>Bloque 1. Iniciación á actividade científica 1. Iniciación á actividade científica. Aproximación experimental a algunhas cuestións.</p> <p>2. e 3. Utilización de diferentes fontes de información (directas, libros). Utilización das TIC (tecnoloxías da información e da Comunicación) para buscar e seleccionar información, e presentar conclusións.</p>	<p>1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes básicas e comunicando os resultados.</p> <p>2. Establecer conxecturas respecto tanto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que son provocados a partir dun experimento ou unha experiencia.</p> <p>3. Comunicar de forma oral e escrita os resultados, presentándoos con apoios gráficos.</p>	<p>1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante en fontes directas ou indirectas; analízala, extrae conclusións e comunica a súa experiencia, reflexionando sobre o proceso e comunicándoo oralmente e por escrito.</p> <p>1.2. Utiliza medios propios da observación, tales como instrumentos ópticos e de medida, e consulta e utiliza documentos escritos, imaxes, gráficos...</p> <p>2.1. Realiza pequenos experimentos ou experiencias establecendo conxecturas respecto tanto de feitos que suceden dunha forma natural como sobre os que son provocados.</p> <p>3.1. Utiliza de maneira axeitada o vocabulario correspondente a cada un dos contidos traballados, na</p>

<p>4. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes na aula e no centro. Traballo individual e en grupo. Utilización de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade. Respecto das normas de uso, de seguridade e de mantemento de instrumentos de observación e dos materiais de traballo.</p> <p>5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.</p> <p>6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>7. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>	<p>4. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros, coidando as ferramentas e facendo uso axeitado dos materiais.</p> <p>5. Traballar de forma autónoma o tratamento de textos.</p> <p>6. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>7. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>	<p>comunicación oral e escrita na presentación de resultados.</p> <p>4.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, mostrando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 4.2. Coñece e representa actividades de primeiros auxilios. 4.3. Coñece e respecta as normas de uso e de seguridade dos instrumentos e dos materiais de traballo.</p> <p>5.1. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.). 5.2. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.</p> <p>6.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.</p> <p>7.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, e mostra iniciativa na toma de decisións. 7.2. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados. 7.3. Presenta un informe de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas</p>
---	---	---

	investigacións. 7.4. Usando soporte papel e/ou dixital, realiza un proxecto e presenta un informe sobre a construción dun circuíto eléctrico, recollendo información de diversas fontes (directas, libros, Internet), con diferentes medios, e comunicando de forma oral a experiencia realizada, apoiándose en imaxes e textos escritos.
--	--

PRIMEIRO TRIMESTRE		Unidades didácticas en que se desenvolve: 1, 2 e anexo
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>Bloque 4. Materia e enerxía</p> <p>1. A luz como fonte de enerxía. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación. Fontes de enerxías renovables e non-renovables.</p> <p>2. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento ante a luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade.</p>	<p>1. Planificar e realizar experiencias diversas para estudar a luz como fonte de enerxía. A electricidade: a corrente eléctrica. Os circuitos eléctricos. O magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás.</p> <p>2. Coñecer as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento ante a luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade.</p>	<p>1.1. Observa, identifica e explica as principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, luminosa, sonora, eléctrica, térmica e química.</p> <p>1.2. Planifica e realiza experiencias diversas para estudar a luz como fonte de enerxía. A electricidade: a corrente eléctrica. Os circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás.</p> <p>1.3. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.</p> <p>1.4. Identifica e explica os beneficios e os riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non-renovables: esgotamento, chuva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.</p> <p>2.1. Planifica e realiza experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento ante a luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade.</p>

<p>3. e 4. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).</p>	<p>3. Observar algúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).</p>	<p>2.2. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.</p>
	<p>4. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos ante a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.</p>	<p>3.1. Observa de maneira sistemática, percibe e describe os efectos da calor no aumento da temperatura e a dilatación.</p>
<p>5. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.</p>	<p>5. Realizar experiencias para separar os compoñentes dunha mestura.</p>	<p>4.1. Realiza pequenos experimentos para estudar a atracción e repulsión de cargas eléctricas.</p>
<p>6. Os cambios de estado. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p>	<p>6. Realizar experiencias para estudar as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p>	<p>5.1. Realiza sinxelas experiencias para separar os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución. Comunica de forma oral e escrita o proceso seguido e o resultado obtido.</p> <p>5.2. Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.</p>
<p>7. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para o progreso da sociedade.</p>	<p>7. Coñecer e valorar a utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para o progreso da sociedade.</p>	<p>6.1. Planifica e realiza experiencias para coñecer e explicar as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.</p> <p>6.2. Comunica de forma oral e escrita o proceso e o resultado obtido nas diferentes experiencias.</p> <p>6.3. Respecta e valora as normas de uso, seguridade e conservación dos instrumentos e dos materiais de traballo na aula e no centro.</p>
		<p>7.1. Coñece e valora a utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para o progreso da sociedade.</p>

Bloque 5. A tecnoloxía. Obxectos e máquinas

1.A electricidade no desenvolvemento das máquinas. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa utilidade

2. Circuitos eléctricos sinxelos.

3. Efectos da electricidade. Condutores e illantes. A relación entre electricidade e magnetismo.

1. Coñecer os principios básicos da electricidade e da transmisión da corrente eléctrica e os que rexen as máquinas e os aparellos.

2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, utilizando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados; realizando o traballo individual e en equipo, e proporcionando información sobre as estratexias empregadas.

3. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre a transmisión da corrente eléctrica.

1.1. Identifica e explica algúns efectos da electricidade.
1.2. Pon exemplos de materiais condutores e illantes, explicando e argumentado a súa exposición.
1.3. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.
1.4. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.
1.5. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.
1.6. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.
1.7. Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.).

2.1. Constrúe un circuito eléctrico sinxelo, identifica os seus elementos e aplica os principios básicos da electricidade e a transmisión da corrente eléctrica.

3.1. Realiza experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre a transmisión da corrente eléctrica, expoñendo problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando, extraendo conclusións,

<p>4. Descubrimientos e inventos da humanidade. Grandes investigadores, inventores e científicos.</p> <p>5. Lectura de biografías. A ciencia: a súa influencia no desenvolvemento social. Uso autónomo do tratamento de textos. Procura guiada de información na Rede. Uso das TIC (tecnoloxías da información e da comunicación). Medidas de prevención. Primeiros auxilios.</p>	<p>4. Utilizar as TIC de maneira eficaz e responsable para obter información e presentar informes.</p> <p>5. Ler biografías de grandes investigadores, inventores e científicos, recoñecendo e valorando as achegas de cada un deles ao desenvolvemento da ciencia.</p>	<p>comunicando resultado e aplicando os coñecementos fundamentais das leis básicas que rexen este fenómeno.</p> <p>4.1. Elabora un informe como técnica para o rexistro dun plan de traballo, comunicando de forma oral e escrita as conclusións.</p> <p>4.2. Utiliza recursos sinxelos proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.</p> <p>4.3. Realiza procuras guiadas de información na Rede.</p> <p>4.4. Usa de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, etc.).</p> <p>4.5. Toma conciencia da necesidade de controlar o tempo de entretemento coas TIC e do seu poder de adición.</p> <p>5.1. Coñece e valora algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.</p> <p>5.2. Le algunha biografía de grandes investigadores, inventores e científicos, e valora as achegas de cada un deles ao desenvolvemento científico.</p> <p>5.3. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.</p> <p>5.4. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e da comunicación.</p> <p>5.5. Coñece e describe algúns dos avances da ciencia: a ciencia no transporte, as TIC, o medicamento (coñecemento do xenoma humano, transplantes, novos medicamentos e vacinas...).</p>
SEGUNDO TRIMESTRE		Unidades didácticas en que se desenvolve: 3, 4, 5 e anexo
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe

Bloque 3. Os seres vivos

1. Estrutura dos seres vivos: a célula.

Estrutura dos seres vivos: células (descrición da súa estrutura; tecidos: tipos; órganos: principais características e funcións; aparatos e sistemas: compoñentes e funcionamento).

Os seres vivos: características, clasificación e tipos.

Os animais vertebrados e invertebrados.

As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.

2. Niveis de clasificación na materia viva.

Virus, bacterias e organismos unicelulares complexos. Fungos.

3. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema.

Ecosistemas: pradaría, charca, lagoa, bosque, litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos.

Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.

Uso de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.

Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos.

4. Uso da lupa e doutros medios tecnolóxicos. Interese pola observación e o estudo rigoroso de todos os seres vivos.

Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.

1. Coñecer a estrutura dos seres vivos (células), describindo a súa estrutura; tipos de tecidos; principais características e funcións dos órganos; compoñentes e funcionamento de aparatos e sistemas.

2. Coñecer diferentes niveis de clasificación na materia viva. Virus, bacterias e organismos unicelulares complexos. Fungos.

3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.

4. Usar medios tecnolóxicos, respectando as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, e mostrando interese pola observación e o

1.1. Identifica e describe as principais características e funcións das células.

1.2. Describe e debuxa a estrutura básica da célula.

1.3. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.

1.4. Coñece e explica as características e funcións principais dos aparatos e sistemas; identifica os seus compoñentes e explica o seu funcionamento.

1.5. Identifica as características e clasifica os seres vivos nos distintos reinos.

1.6. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.

1.7. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.

2.1. Observa imaxes, identifica e clasifica a materia viva. Virus, bacterias e organismos unicelulares complexos. Fungos.

3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.

3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradaría, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.

3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.

4.1. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.

4.2. Mostra unha certa precisión e rigor na observación e na elaboración dos traballos.

	estudo de todos os seres vivos, así como hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	4.3. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos. Comunica os resultados de forma oral e escrita, e manifesta interese pola súa observación e estudo. 4.4. Usa instrumentos e materiais de traballo na aula e no centro, aplicando os principios de seguridade.
--	--	---

TERCEIRO TRIMESTRE		Unidades didácticas en que se desenvolve: 6, 7 e 8
Contidos	Criterios de avaliación	
<p>Bloque 2. O ser humano e a saúde</p> <p>1. O corpo humano e o seu funcionamento. Anatomía e fisioloxía.</p> <p>2. Aparatos e sistemas. As funcións vitais na especie humana: nutrición (aparatos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor); reprodución (aparato reprodutor).</p> <p>3. Saúde e enfermidade. Principais enfermidades que afectan os aparatos e sistemas do organismo humano. Hábitos saudables para previr enfermidades. A conduta responsable. Efectos nocivos do consumo das drogas. Avances da ciencia que melloran a saúde e a alimentación.</p>	<p>1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles e determinados hábitos de saúde.</p> <p>2. Coñecer o funcionamento do corpo humano en canto a células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.</p> <p>3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.</p>	<p>1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano: nutrición (aparatos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor), establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles e determinados hábitos de saúde.</p> <p>1.2. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano: reprodución (aparato reprodutor), establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles e determinados hábitos de saúde.</p> <p>2.1. Identifica e describe as principais características dos aparatos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor, e explica as súas principais funcións.</p> <p>3.1. Recoñece e explica estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento dos diferentes órganos e aparatos.</p> <p>3.2. Identifica e exemplifica hábitos saudables para previr enfermidades, e mostra unha conduta responsable.</p> <p>3.3. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para</p>

Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios para axudar e auxiliar os demais.
A identidade e a autonomía persoal.
A relación cos demais.
A toma de decisións: criterios e consecuencias.

previr e detectar os riscos para a saúde.
3.4. Identifica e explica os efectos nocivos do consumo das drogas e do alcohol.
3.5. Coñece e explica algúns avances da ciencia que melloran a saúde e a alimentación (medicamentos, potabilización da auga, aditivos etc.).
3.6. Coñece, representa e utiliza técnicas de primeiros auxilios en situacións simuladas e reais.
3.7. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, e desenvolve iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.

UNIDADES DIDÁCTICAS

Unidade 1: A MATERIA

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Coñecer as propiedades da materia e diferenciar entre propiedades xerais e características para identificalas nos materiais da nosa contorna. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Diferenciar entre masa e volume para utilizar correctamente ambos os conceptos na vida cotiá. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
3. Distinguir entre substancias puras e mesturas, e coñecer as técnicas de separación para utilizalas de maneira adecuada na contorna cotiá. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
4. Descubrir mediante experimentación o principio de flotabilidade de Arquímedes e aplicalo para determinar o volume dun corpo mergullado na auga. (Conciencia e expresións culturais / Intelixencia corporal e cinestésica)
5. Describir fenómenos físicos de forma estruturada e co vocabulario adecuado. (Comunicación lingüística / Intelixencia lingüística e verbal)
6. Analizar os posibles métodos de cálculo do volume, reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable, e escoller o máis adecuado para determinar o volume dunha buxaina. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersonal)

Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: Un laboratorio na cociña. P • Descrición do concepto de masa e volume. C • Diferenciación entre o concepto de masa e peso. C • Establecemento da relación entre densidade e flotabilidade. C • Enunciación do principio de Arquímedes. C • Discernir entre elementos materiais e non-materiais. P • Procura do valor da gravidade nos planetas que constitúen o Sistema Solar. P • Experimentación do principio de Arquímedes. P • Definición de substancia pura e mestura. C • Diferenciación entre elemento e composto. C 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizar experiencias para estudar as reaccións químicas (combustión, oxidación e fermentación). • Coñecer e valorar a utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para o progreso da sociedade. • Coñecer os compoñentes dunha mestura. • Realizar experiencias para separar compoñentes dunha mestura. • Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes básicas, e comunicando os resultados. • Comunicar de forma oral e escrita os resultados, e presentalos con apoios gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza experiencias sinxelas para separar os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución. • Planifica e realiza experiencias para coñecer e explicar as principais características das reaccións químicas (combustión, oxidación e fermentación). • Realiza experiencias ou experimentos sinxelos, e establece conxecturas respecto a feitos que suceden dunha forma natural ou provocada. • Comunica de forma oral e escrita o proceso e o resultado obtido nas diferentes experiencias. • Coñece e valora a utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para o progreso da sociedade.

• Diferenciación entre mestura heteroxénea e homoxénea. C• Identificación das formas da materia. P• Descrición dos principais métodos de separación de mesturas heteroxéneas. C• Identificación do cribado e a filtración como métodos de separación de mesturas heteroxéneas. P• Descrición dos principais métodos de separación de mesturas homoxéneas. C• Identificación da evaporación como método de separación de mesturas homoxéneas. P• Recoñecemento dos principais cambios químicos que suceden na natureza. C• Enumeración das principais aplicacións dos cambios químicos. C• Identificación dos cambios químicos. P		

<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecemento da dixestión como un proceso físico e químico. P • Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial. • Resolución dunha situación: axudar a un compañeiro a medir o volume dunha buxaina. • Reflexión sobre a propia aprendizaxe. 		
--	--	--

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación para a igualdade de oportunidades entre os sexos

— Valorar as propias calidades como persoa, coñecer as súas aptitudes e limitacións e valorar a pertenza ao xénero feminino ou masculino.

Educación do consumidor

— Desenvolver a capacidade para tomar posturas críticas, coherentes, responsables e solidarias, e manifestar actitudes positivas nas súas accións de compra, goce de bens ou uso de servizos.

— Valorar a necesidade de mellorar o uso e a reciclaxe das materias primas, reducir o consumo de enerxía e utilizar enerxías e materias alternativas non-contaminantes.

— Analizar e valorar o papel da publicidade na incitación ao consumo.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none">- Completar afirmacións sobre a masa.- Clasificar unha listaxe de substancias en puras e mesturas e responder as preguntas propostas. <p>Relacionar cada modo de separar unha mestura</p>	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p>

	<p>coa explicación sobre como se realiza.</p> <p>Indicar se as afirmacións propostas son verdadeiras ou falsas.</p> <p>Observación da adquisición dos contidos.</p>	<p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>
--	---	--

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

- Realizar experiencias para estudar as reaccións químicas (combustión, oxidación e fermentación).
- Coñecer e valorar a utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para o progreso da sociedade.
- Coñecer os compoñentes dunha mestura.
- Realizar experiencias para separar compostos dunha mestura.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e as respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
<p>Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase.</p> <p>Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...).</p> <p>Traballos en grupo.</p> <p>Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet.</p> <p>Arquivo individual.</p> <p>Valoración da formulación e os procesos seguidos, así como do resultado obtido.</p>	<p>Preguntas individuais e colectivas.</p> <p>Diálogo.</p> <p>Exposición oral.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proba oral individual. <p>Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.</p>	<p>Rúbrica das unidades didácticas.</p> <p>Rúbrica dos Proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

Unidade 2: A ENERXÍA

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Identificar as principais formas de enerxía e as fontes de que proceden para clasificalas en fontes renovables ou non-renovables. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Recoñecer a luz, o son e a calor como fontes de enerxía e coñecer as súas propiedades para comprender os fenómenos que desencadean na contorna cotiá. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
3. Coñecer as distintas formas de obter enerxía eléctrica e saber como se transporta ata os lugares onde se consome para valorar a súa utilidade. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
4. Identificar os compoñentes dun circuíto eléctrico para comprender o seu funcionamento. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
5. Coñecer as aplicacións da enerxía eléctrica na contorna próxima para realizar un uso responsable dela. (Sociais e cívicas / Intelixencia interpersonal)
6. Coñecer en que consiste o magnetismo, os imáns e os electroimáns, así como as súas utilidades, para valorar a súa importancia na vida cotiá. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
7. Describir fenómenos físicos de forma estruturada e co vocabulario adecuado. (Comunicación lingüística / Intelixencia lingüística e verbal)
8. Deseñar unha campaña contra o malgasto enerxético, reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma para fomentar o uso responsable da enerxía. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersonal)

2. Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: O dicionario da enerxía. P • Principais formas de enerxía. C, P • Fontes de enerxía renovables e non-renovables. C • Valoración das repercusións do uso de enerxías renovables e non-renovables. V • Propiedades da luz. Comportamento dos corpos ante a luz. C • Percepción de fenómenos relacionados coa luz. P • Propiedades e calidades do son. C • Percepción de fenómenos relacionados co son. P • Materiais condutores e illantes. C 	<ul style="list-style-type: none"> • Planificar e realizar experiencias diversas para estudar a luz como fonte de enerxía (a electricidade: a corrente eléctrica; os circuitos eléctricos; o magnetismo terrestre; o imán: o compás). • Coñecer as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento ante a luz, o son, a calor e a electricidade. • Observar algúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor). • Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos ante a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son. • Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan, a través dun 	<ul style="list-style-type: none"> • Observa, identifica e explica as principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, luminosa, sonora, eléctrica, térmica, química. • Planifica e realiza experiencias diversas para estudar a luz como fonte de enerxía. A electricidade: a corrente eléctrica. Os circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás. • Planifica e realiza experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento ante a luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade. • Observa de maneira sistemática, percibe e describe os efectos da calor no aumento da temperatura e a dilatación. • Realiza pequenos experimentos para estudar a atracción e repulsión de cargas eléctricas.

<ul style="list-style-type: none"> • A transformación da enerxía eléctrica. C • As centrais eléctricas: hidroeléctrica, eólica, térmica e nuclear. C • Compoñentes básicos dun circuíto eléctrico. C • Diferenciación entre circuítos en serie e en paralelo. P • O magnetismo. Imáns naturais e artificiais. C • O electroimán. Elementos dun electroimán e funcionamento. C • Valoración do uso dos electroimáns na contorna cotiá. V • A transmisión da calor: condución, convección e radiación. C • Os efectos da calor. C • Percepción dos efectos da calor na contorna cotiá. P • Aplicación da rutina de pensamento: Círculo de puntos de vista. P 	<p>experimento ou unha experiencia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Respecta e valora as normas de uso, seguridade e de conservación dos instrumentos e dos materiais de traballo na aula e no centro.
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial. • Resolución dunha situación: deseño dunha campaña de aforro de enerxía. • Reflexión sobre a propia aprendizaxe. 		
--	--	--

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación para a paz

- Tomar conciencia e rexeitar calquera tipo de discriminación na súa contorna cotiá e na sociedade.
- Cooperar co grupo, dialogar e resolver conflitos mostrando actitudes tolerantes e solidarias.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relacionar cada tipo de enerxía con como se produce e escribir un exemplo de cada unha delas. - Citar enerxías renovables e explicar que características comparten. - Completar as afirmacións sobre a luz e o son coas palabras propostas. - Explicar as funcións dos elementos dun circuíto. <p>Observación da adquisición dos contidos.</p>	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

- Planificar e realizar experiencias diversas para estudar a luz como fonte de enerxía (a electricidade: a corrente eléctrica; os circuitos eléctricos; o magnetismo terrestre; o imán: o compás).
- Coñecer as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento ante a luz, o son, a calor e a electricidade.
- Observar algúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).
- Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos ante a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e as respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
<p>Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase.</p> <p>Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...).</p> <p>Traballos en grupo.</p> <p>Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet.</p> <p>Arquivo individual.</p> <p>Valoración da formulación e os procesos seguidos, así como do resultado obtido.</p>	<p>Preguntas individuais e colectivas.</p> <p>Diálogo.</p> <p>Exposición oral.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proba oral individual. <p>Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.</p>	<p>Rúbrica das unidades didácticas.</p> <p>Rúbrica dos Proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

Unidade 3: Os SERES VIVOS

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Recoñecer a célula como a unidade básica da vida e identificar as súas partes para poder diferenciar a célula animal da vexetal e os seres unicelulares e pluricelulares. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Coñecer as partes e o mecanismo dun microscopio e dunha lupa binocular para poderlos utilizar no estudo dos microorganismos. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
3. Clasificar os seres vivos nos cinco reinos en función do número e tipo de células e da súa nutrición para descubrir as relacións que se establecen entre eles. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
4. Coñecer o papel dos microorganismos como vectores de enfermidades e responsables de diversas reaccións químicas beneficiosas para o ser humano. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
5. Coñecer a estrutura acelular dos virus para excluílos do conxunto dos seres vivos. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
6. Investigar os distintos métodos para recompilar información, reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable, co fin de descubrir novas ferramentas que se poidan aplicar nas tarefas educativas. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersonal)

2. Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: Os reinos da natureza. P • Partes da célula. A célula vexetal e a célula animal. C • Os seres unicelulares e os pluricelulares. C • Niveis de organización celular. C • Identificación dos diversos tipos de células. P • Estudo das partes dunha lupa binocular e un microscopio. C • Descrición da técnica para observar mostras ao microscopio óptico. C • Enumeración dos reinos en que se clasifican os seres vivos e das súas características principais. C • Descrición das características de cada reino. P 	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer a estrutura dos seres vivos: células (describindo a súa estrutura), tecidos (tipos); órganos (identificando as principais características e funcións); aparatos e sistemas (compoñentes e funcionamento). • Coñecer diferentes niveis de clasificación na materia viva. Virus, bacterias e organismos unicelulares complexos. Fungos. • Usar medios tecnolóxicos, respectando as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, mostrando interese pola observación e o estudo de todos os seres vivos, e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. • Comunicar de forma oral e escrita os resultados 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e describe as principais características e funcións das células. • Describe e debuxa a estrutura básica da célula. • Coñece e explica as características e funcións principais dos aparatos e sistemas, identifica os seus compoñentes e explica o seu funcionamento. • Observa imaxes, identifica e clasifica a materia viva. Virus, bacterias e organismos unicelulares complexos. Fungos. • Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos nos diferentes traballos que realiza. • Mostra unha certa precisión e rigor na observación e na elaboración dos traballos. • Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, comunicando os resultados de forma oral e

<ul style="list-style-type: none"> • Descrición das características dos organismos moneras. C • Investigación sobre os beneficios que achegan algúns grupos de bacterias. P • Descrición das características dos organismos pertencentes ao reino dos protistas. C • Tipos de locomoción dos protistas. C • Descrición das características dos tres grupos pertencentes ao reino dos fungos. C • Identificación das similitudes e as diferenzas entre fungos, plantas e animais. P • Características dos virus. C • Recoñecemento da importancia do acceso á sanidade para reducir a mortalidade infantil. V • Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial. • Resolución dunha situación: Métodos de 	<p>presentándoos con apoios gráficos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e dos seus compañeiros, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais. 	<p>escrita e manifestado interese pola súa observación e estudo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usa instrumentos e materiais de traballo na aula e no centro, aplicando os principios de seguridade.
---	---	---

recompilación e presentación da información.		
--	--	--

- Reflexión sobre a propia aprendizaxe.

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación ambiental

- Coñecer o medio natural como un sistema vivo en que todos os elementos son interdependentes e onde o ser humano é un elemento máis, capaz de actuar sobre el, cuestionalo e modificalo.
- Analizar algunhas manifestacións da intervención humana no medio natural e tomar conciencia da deterioración que causan nel estas intervencións.

Educación para a saúde. Educación sexual

- Coñecer e practicar hábitos elementais de hixiene, alimentación e coidado persoal para o benestar físico e mental.
- Tomar conciencia e rexeitar determinadas prácticas prexudiciais para a saúde.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Debuxar unha célula animal, indicar as súas partes e explicar brevemente a función de cada unha. - Indicar que instrumentos usaría para ver os microorganismos dunha pinga de auga dunha balsa. - Relacionar cada compoñente dun microscopio coa súa función. - Completar a táboa e indicar tamén o reino ao que pertencen. <p>Observación da adquisición dos contidos.</p>	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

--	--	--

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

Coñecer a estrutura dos seres vivos: células (describindo a súa estrutura), tecidos (tipos); órganos (identificando as principais características e funcións); aparatos e sistemas (compoñentes e funcionamento).

- Coñecer diferentes niveis de clasificación na materia viva. Virus, bacterias e organismos unicelulares complexos. Fungos.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e as respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
<p>Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase.</p> <p>Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...).</p> <p>Traballos en grupo.</p> <p>Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet.</p> <p>Arquivo individual.</p> <p>Valoración da formulación e os procesos seguidos, así como do resultado obtido.</p>	<p>Preguntas individuais e colectivas.</p> <p>Diálogo.</p> <p>Exposición oral.</p> <p>Proba oral individual.</p> <p>Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.</p>	<p>Rúbrica das unidades didácticas.</p> <p>Rúbrica dos Proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

Unidade 4: AS PLANTAS

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Coñecer e describir a fotosíntese para valorar a importancia deste proceso no mantemento dos ecosistemas. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Coñecer as características das plantas sen flores para poder identificalas no medio natural. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
3. Recoñecer as partes dunha planta e as funcións que realiza para poder asocialas ás funcións vitais propias de todos os seres vivos. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
4. Coñecer as claves de identificación das plantas para poder determinar o grupo ao que pertence cada unha. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
5. Comunicar de forma oral e escrita os fenómenos relacionados coa contorna natural de forma estruturada e co vocabulario adecuado. (Comunicación lingüística / Intelixencia lingüística e verbal)
6. Diseñar un sistema para regar as plantas durante os días en que non se está na casa reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersonal)

2. Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: As plantas máis raras do mundo. P • A fotosíntese. C • Fases da nutrición das plantas. C • Valoración da importancia que teñen as plantas na renovación do aire. V • Briofitos e pteridofitos. P • Identificación das características das briófitas e das pteridófitas. P • Valoración da importancia das carrizas no ecosistema bosque. V • Partes do aparato reprodutor das flores. C • Fases da reprodución sexual das plantas. C • Partes das plantas con flor. C • Identificación das partes dunha flor. P 	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer as principais partes dunha planta e as súas funcións. • Recoñecer e clasificar, con criterios elementais, as plantas máis relevantes da contorna, así como outras especies estudadas. • Utilizar métodos de observación e as tecnoloxías da información e comunicación, de maneira moi dirixida, para obter e procesar información para o estudo e clasificación das plantas. • Usar medios tecnolóxicos, respectando as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, mostrando interese pola observación e o estudo de todos os seres vivos, e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e describe a estrutura das plantas, identificando as principais características e funcións de cada unha das súas partes. • Observa e identifica as características dos seres vivos e clasifícaos en relación a elas: reino das plantas. • Observa directa e indirectamente, identifica características e clasifica plantas. • Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos na observación e estudo das plantas. • Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, comunicando os resultados de forma oral e escrita e manifestado interese pola súa observación e estudo. • Utiliza, de maneira adecuada, o vocabulario correspondente a cada un dos contidos traballados, na

<ul style="list-style-type: none"> • Clasificación das plantas con flor. C • Descrición dunha clave de identificación para o reino das plantas. C • Identificación do grupo de diversas especies de plantas a partir dunha clave de identificación. P • Aplicación da rutina de pensamento Penso-Interésame-Investigo. P • Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial. • Resolución dunha situación: Que pasa coas plantas cando vas de vacacións? • Reflexión sobre a propia aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicar de forma oral e escrita os resultados presentándoos con apoios gráficos. 	<p>comunicación de forma oral e escrita na presentación de resultados.</p>
---	--	--

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación ambiental

— Adoptar pautas de comportamento na vida cotiá acordes coa postura de preocupación e defensa do medio natural.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explicar en que consisten as fases da nutrición das plantas. - Identificar diferentes tipos de plantas. - Relacionar e despois escribir a orde das fases da reprodución das plantas con flores. - Identificar a que grupo ou grupos de plantas fai referencia cada característica. <p>Observación da adquisición dos contidos.</p>	<p>Programación e orientación didácticas</p> <p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

- Coñecer as principais partes dunha planta e as súas funcións.
- Recoñecer e clasificar, con criterios elementais, as plantas máis relevantes da contorna, así como outras especies estudadas.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e as respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
<p>Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase.</p> <p>Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...).</p> <p>Traballos en grupo.</p> <p>Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet.</p> <p>Arquivo individual.</p> <p>Valoración da formulación e os procesos seguidos, así como do resultado obtido.</p>	<p>Preguntas individuais e colectivas.</p> <p>Diálogo.</p> <p>Exposición oral.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proba oral individual. <p>Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.</p>	<p>Rúbrica das unidades didácticas.</p> <p>Rúbrica dos Proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

Unidade 5: OS ANIMAIS.

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Diferenciar os animais vertebrados dos invertebrados para poder aplicar esta diferenciación no medio natural e na contorna cotiá. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Identificar os diferentes grupos de vertebrados e invertebrados para coñecer o hábitat en que viven. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
3. Coñecer a alimentación, circulación, respiración, reprodución dos principais grupos de animais para relacionalos coa contorna en que habitan. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
4. Mostrar respecto, curiosidade e interese por coñecer as características dos vertebrados e invertebrados da nosa contorna para fomentar a súa conservación e valorar o seu papel nos ecosistemas naturais. (Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal)
5. Utilizar o ordenador para buscar e interpretar información sobre diversas especies e grupos de animais. (Dixital / Intelixencias lingüística e verbal, visual e espacial)
6. Realizar un pequeno diario de campo sobre un animal da contorna reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersoal)

2. Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: Zoonoticias. P • Distinción entre os dous grandes grupos de animais. C • Características dos animais vertebrados (mamíferos, aves, réptiles, anfibios e peixes). C • Clasificación dos animais vertebrados. P • Identificación das características dos diferentes grupos de animais vertebrados. P • Curiosidade e interese por coñecer os animais vertebrados da súa contorna. V • Características dos animais invertebrados: anélidos, artrópodos, moluscos, cnidarios e equinodermos. C • Clasificación dos animais invertebrados. P • Identificación das características dos diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer a estrutura dos seres vivos (células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas): aspectos máis relevantes da anatomía e fisioloxía dos animais. • Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos (reinos, grupos etc.) e clasificalos atendendo as súas características e tipos. • Usar medios tecnolóxicos, respectando as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo. • Mostrar interese pola observación e o estudo de todos os seres vivos, e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. • Comunicar de forma oral e escrita os resultados 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e describe a estrutura dos animais como seres vivos: células, tecidos (tipos), órganos, aparatos e sistemas; identificando as principais características e funcións de cada un deles. • Observa directa e indirectamente, identifica características, recoñece e clasifica animais invertebrados. • Observa directa e indirectamente, identifica características, recoñece e clasifica animais vertebrados. • Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos nos diferentes traballos que realiza. • Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, comunicando os resultados de forma oral e escrita e manifestado interese pola súa observación e estudo. • Manifesta autonomía na planificación e execución de

<p>grupos de animais invertebrados. P</p> <ul style="list-style-type: none"> • Curiosidade e interese por coñecer os animais invertebrados da súa contorna. V • Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial. • Resolución dunha situación: Caderno de campo. • Reflexión sobre a propia aprendizaxe. 	<p>presentándoos con apoios gráficos.</p>	<p>accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utiliza, de maneira adecuada, o vocabulario correspondente a cada un dos contidos. • Presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa, en soporte papel e dixital.
---	---	---

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación para a paz

- Tomar conciencia e rexeitar calquera tipo de discriminación na súa contorna cotiá e na sociedade.
- Cooperar co grupo, dialogar e resolver conflitos mostrando actitudes tolerantes e solidarias.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explicar a característica que se utilizan para clasificar aos animais en vertebrados e invertebrados. - Completa as oracións sobre os vertebrados. - Identificar que grupo de animais non pode vivir lonxe da auga e explicar por que. - Escribir un exemplo dun vertebrado que cumpra as condicións indicadas en cada caso. - Escribir un exemplo de cada unha das clases de artrópodos. - Identificar o grupo e o subgrupo ao que pertencen os seguintes invertebrados. <p>Subliñar, en cada caso, a resposta correcta.</p>	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

	Observación da adquisición dos contidos.	
--	--	--

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

- Coñecer a estrutura dos seres vivos (células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas): aspectos máis relevantes da anatomía e fisioloxía dos animais.
- Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos (reinos, grupos etc.) e clasificalos atendendo ás súas características e tipos.
- Mostrar interese pola observación e o estudo de todos os seres vivos, e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e as respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
<p>Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase.</p> <p>Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...).</p> <p>Traballos en grupo.</p> <p>Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet.</p> <p>Arquivo individual.</p> <p>Valoración da formulación e os procesos seguidos, así como do resultado obtido.</p>	<p>Preguntas individuais e colectivas.</p> <p>Diálogo.</p> <p>Exposición oral.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proba oral individual. <p>Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.</p>	<p>Rúbrica das unidades didácticas.</p> <p>Rúbrica dos Proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

Unidade 6: A NUTRICIÓN

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Recoñecer os sistemas que interveñen na función de nutrición e identificar os órganos e as funcións que realizan para entender como leva a cabo esta función vital. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Valorar a importancia de seguir uns bos hábitos de saúde para coidar o noso corpo e evitar a aparición de certas enfermidades relacionadas co sistema respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor. (Sociais e cívicas / Interpersoal)
3. Elaborar textos explicativos e argumentativos para explicar os fenómenos fisiolóxicos relacionados coa nutrición. (Comunicación lingüística / Intelixencia lingüística e verbal)
4. Utilizar o ordenador para buscar e interpretar información sobre as funcións relacionadas coa nutrición. (Dixital / Intelixencias lingüística e verbal, visual e espacial)
5. Participar das iniciativas que xurdan do grupo para cooperar como parte dun proxecto común. (Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal)
6. Deseñar un menú san e equilibrado reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersoal)

2. Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: Semana da saúde. P • O sistema dixestivo: partes e órganos. C • A dixestión: concepto e fases. C • Localización dos órganos que forman o sistema dixestivo e as glándulas que interveñen na dixestión. P • Identificación das transformacións durante a dixestión e da fase correspondente. P • Investigación dos hábitos saudables relacionados coa dixestión. P • Interese por coñecer como leva a cabo a dixestión. V • O sistema respiratorio: partes e órganos. C • Fases da respiración. C 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde. • Coñecer o funcionamento do corpo humano, en canto a células, tecidos, órganos, aparatos, sistemas: localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc. • Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo. • Adoptar estilos de vida saudables, sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida, tanto na escola como na contorna familiar. • Comunicar de forma oral e escrita os resultados presentándoos con apoios gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano: nutrición (aparatos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor) establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles e determinados hábitos de saúde. • Identifica e describe as principais características dos aparatos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as súas principais funcións. • Recoñece e explica estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o cuidado e mantemento dos diferentes órganos e aparatos. • Identifica hábitos saudables para previr enfermidades relacionadas coa nutrición e mantén unha conduta responsable. • Utiliza de maneira adecuada o vocabulario

<ul style="list-style-type: none"> • Hábitos saudables para o sistema respiratorio. C • Localización dos órganos do sistema respiratorio e cada unha das diferentes fases da respiración. P • Os compoñentes do sangue. C • A circulación sanguínea: circulación maior e menor. C • Identificación da función dos compoñentes do sistema circulatorio. P • Identificación de hábitos prexudiciais para o sistema circulatorio. P • A excreción. Os compoñentes do sistema excretor. C • Hábitos saudables para o sistema excretor. C • Identificación das partes do sistema excretor e do proceso de excreción. P • Clasificación dos alimentos segundo a súa función. P • Análise da dieta mediterránea. P 	<ul style="list-style-type: none"> • Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e dos seus compañeiros, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais. 	<p>correspondente a cada contido.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa, en soporte dixital e en papel. • Utiliza estratexias para realizar traballos, individuais e en equipo, mostrando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Valoración da necesidade de seguir uns hábitos saudables na alimentación. V • Aplicación da rutina de pensamento: Penso - Interésame - Investigo. P • Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial. • Resolución dunha situación: Preparación dun menú para unha semana. • Reflexión sobre a propia aprendizaxe. 		
--	--	--

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación para a saúde. Educación sexual

- Coñecer e practicar hábitos elementais de hixiene, alimentación e coidado persoal para o benestar físico e mental.
- Tomar conciencia e rexeitar determinadas prácticas prexudiciais para a saúde.
- Coñecer e apreciar os aspectos biolóxicos, emocionais e sociais da sexualidade, así como os papeis sexuais femininos e masculinos no exercicio da sexualidade como unha actividade de plena comunicación entre as persoas.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relacionar cada parte do corpo co sistema adecuado. - Indicar se as afirmacións sobre a dixestión son verdadeiras ou falsas. - Relacionar cada unha das células propostas coa súa función. 	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

	<p>- Completar as oracións propostas sobre a función de nutrición.</p> <p>Observación da adquisición dos contidos.</p>	
--	--	--

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

- Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.
- Coñecer o funcionamento do corpo humano, en canto a células, tecidos, órganos, aparatos, sistemas: localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc.
- Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo.
- Adoptar estilos de vida saudables, sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida, tanto na escola como na contorna familiar.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e as respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
<p>Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase.</p> <p>Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...).</p> <p>Traballos en grupo.</p> <p>Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet.</p> <p>Arquivo individual.</p> <p>Valoración da formulación e os procesos seguidos, así como do resultado obtido.</p>	<p>Preguntas individuais e colectivas.</p> <p>Diálogo.</p> <p>Exposición oral.</p> <p>Proba oral individual.</p> <p>Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.</p>	<p>Rúbrica das unidades didácticas.</p> <p>Rúbrica dos Proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

Unidade 7: A RELACIÓN

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Recoñecer os sistemas que interveñen na función de relación e identificar os órganos e as funcións que realizan para entender como se leva a cabo esta función vital. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Recoñecer a relación que existe entre o sistema nervioso e os sentidos para percibir os cambios na contorna. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
3. Distinguir entre movementos voluntarios e involuntarios, así como o mecanismo en que se basea cada un deles, para identificalos na contorna cotiá. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
4. Valorar a importancia de seguir uns bos hábitos de saúde para coidar o noso corpo e evitar a aparición de enfermidades relacionadas co sistema nervioso e o aparato locomotor. (Sociais e cívicas / Interpersoal)
5. Elaborar textos explicativos e argumentativos na comprensión e explicación de procesos asociados á función de relación. (Comunicación lingüística / Intelixencia lingüística e verbal)
6. Investigar as zonas do centro escolar en que é posible sufrir un accidente reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersoal)

2. Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: Os nosos sentidos. P • Descrición das fases da función de relación: percepción da información, interpretación da información e execución das respostas. C • Identificar a información que achega cada un dos sentidos do corpo humano. P • Partes do sistema nervioso: encéfalo, medula espiñal e nervios. C • Descrición da estrutura dunha neurona e da transmisión do impulso nervioso. C • Identificación das funcións das diferentes partes do sistema nervioso. P • Partes que constitúen o sistema esquelético. C • Clasificación das articulacións segundo o seu 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde. • Coñecer o funcionamento do corpo humano, en canto a células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas: localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc. • Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo. • Adoptar estilos de vida saudables, sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida, tanto na escola como no ámbito familiar. • Comunicar de forma oral e escrita os resultados presentándoos con apoios gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde. • Coñecer o funcionamento do corpo humano, en canto a células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas: localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc. • Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo. • Adoptar estilos de vida saudables, sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida, tanto na escola como no ámbito familiar.

<p>grao de mobilidade. C</p> <ul style="list-style-type: none">• Partes e funcións do sistema muscular. C• Clasificación dos músculos segundo a súa forma e o tipo de contracción. C• Descrición dos órganos que constitúen o sistema endócrino. C• Enumeración das principais hormonas. C• Hábitos que favorecen a saúde do aparato locomotor, os sentidos e o sistema nervioso. C• Adquisición das nocións básicas de primeiros auxilios. P• Adopción de hábitos para manter a saúde do sistema nervioso e do aparato locomotor. V• Descrición dos principais avances científicos incorporados á Medicina. C• Valoración da importancia da vacinación na saúde das persoas. V		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial. • Resolución dunha situación: Prevención de accidentes no centro escolar. • Reflexión sobre a propia aprendizaxe. 		
---	--	--

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación para a saúde. Educación sexual

- Coñecer e practicar hábitos elementais de hixiene, alimentación e coidado persoal para o benestar físico e mental.
- Tomar conciencia e rexeitar determinadas prácticas prexudiciais para a saúde.
- Coñecer e apreciar os aspectos biolóxicos, emocionais e sociais da sexualidade, así como os papeis sexuais femininos e masculinos no exercicio da sexualidade como unha actividade de plena comunicación entre as persoas.
- Establecer relacións equilibradas e construtivas coas persoas da súa contorna, nas actividades habituais e nas relacións de grupo, nun marco de aprecio e valoración.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enumerar os tres pasos da función de relación e explicar en que consisten. - Explicar cales son as funcións principais do sistema esquelético. - Relacionar cada un dos órganos do sistema nervioso coa súa función. - Identificar se son verdadeiras ou falsas as afirmacións propostas. <p>Describir dous hábitos saudables que permitan manter un bo estado de saúde dos órganos</p>	<p>Recursos para a avaliación (material para o profesor)</p> <p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>

	aparatos e sistemas propostos. Observación da adquisición dos contidos.	
--	--	--

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

- Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.
- Coñecer o funcionamento do corpo humano, en canto a células, tecidos, órganos, aparatos, sistemas: localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc.
- Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo.
- Adoptar estilos de vida saudables, sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida, tanto na escola como no ámbito familiar.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e das respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase. Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...) Traballos en grupo. Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet. Arquivo individual. Valoración da formulación e dos procesos seguidos, así como do resultado obtido.	Preguntas individuais e colectivas. Diálogo. Exposición oral. Proba oral individual. Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.	Rúbrica das unidades didácticas. Rúbrica dos Proxectos. Rúbricas de habilidades xerais. Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual. Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase. <i>Portfolio e e-portfolio.</i> Informe de avaliación.

Unidade 8: A REPRODUCCIÓN

1. Obxectivos en termos de Competencias e relación coas IIMM

1. Descubrir os cambios que experimenta o corpo humano na adolescencia para ser consciente de como afectan a un mesmo. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
2. Recoñecer os sistemas que interveñen na función de reprodución e identifica os órganos e as funcións que realizan para entender como se leva a cabo esta función vital. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
3. Coñecer o proceso de formación das células masculinas e femininas para ser consciente destes procesos no propio organismo. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
4. Diferenciar as etapas da formación dun novo ser. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
5. Valorar a importancia de seguir uns bos hábitos de saúde para coidar o noso aparato reprodutor e evitar a aparición de enfermidades. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista)
6. Elaborar textos explicativos e argumentativos na comprensión e explicación de procesos asociados á función de reprodución. (Comunicación lingüística e Intelixencia lingüística e verbal)
7. Deseñar unha incubadora reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersonal)

2. Relación Contidos / Criterios de avaliación / Estándares de aprendizaxe

<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Resolución da tarefa integrada: Toda unha vida. P • A reprodución. C • Os cambios físicos na puberdade. C • Reflexión sobre as responsabilidades que leva a crianza dun fillo. V • Recoñecemento da puberdade no alumno. V • Órganos e funcións. C • A formación dos óvulos e o ciclo menstrual. C • Recoñecemento da función de cada unha das partes que constitúen o aparato reprodutor feminino. P • Órganos e funcións. C • A formación dos espermatozoides. C • Recoñecemento da función de cada unha das 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde. • Coñecer o funcionamento do corpo humano, en canto a células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc. • Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida. • Comunicar de forma oral e escrita os resultados presentándoos con apoios gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e localiza os principais órganos implicados na reprodución (aparato reprodutor). • Identifica e explica algunhas características do funcionamento das células, tecidos e órganos do aparato reprodutor localizándoos e identificándoos segundo forma, estrutura, e funcións. • Recoñece e explica estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento dos diferentes órganos e aparatos. • Utiliza, de maneira adecuada, o vocabulario correspondente a cada un dos bloques de contidos.

<p>partes que constitúen o aparato reprodutor masculino. P</p> <ul style="list-style-type: none">• As etapas da formación dun novo ser: fecundación, embarazo e parto. C• Investigación do parto a través de cesárea. P• Descrición dos hábitos saudables para o aparato reprodutor. C• Toma de consciencia dos hábitos saudables para o sistema reprodutor. V• Aplicación da rutina de pensamento: O titular. P• Aplicación dos contidos traballados na unidade de maneira competencial.• Resolución dunha situación: Realización dunha incubadora.• Reflexión sobre a propia aprendizaxe.		
--	--	--

ENSINANZAS TRANSVERSAIS

Educación para a saúde. Educación sexual

- Coñecer e practicar hábitos elementais de hixiene, alimentación e coidado persoal para o benestar físico e mental.
- Tomar conciencia e rexeitar determinadas prácticas prexudiciais para a saúde.
- Coñecer e apreciar os aspectos biolóxicos, emocionais e sociais da sexualidade, así como os papeis sexuais femininos e masculinos no exercicio da sexualidade como unha actividade de plena comunicación entre as persoas.
- Establecer relacións equilibradas e construtivas coas persoas da súa contorna, nas actividades habituais e nas relacións de grupo, nun marco de aprecio e valoración.

AVALIACIÓN	DA UNIDADE	DAS COMPETENCIAS / INTELIXENCIAS MÚLTIPLES
	Recursos para a avaliación (material para o	Recursos para a avaliación (material para o profesor)

	<p>profesor)</p> <p>Fichas de avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Escribir o nome reciben as células reprodutoras masculinas e femininas e o órgano que as produce. - Explicar a función de cada un dos órganos propostos. - Explicar que é a menstruación e cando se produce. - Completar as oracións sobre o proceso de reprodución. - Indicar se son verdadeiras ou falsas as afirmacións sobre o embarazo. - Anotar dous hábitos saudables para manter o aparato reprodutor nun bo estado de saúde. <p>Observación da adquisición dos contidos.</p>	<p>Rúbrica de avaliación das Competencias da unidade didáctica.</p> <p>Rúbrica dos proxectos.</p> <p>Rúbricas de habilidades xerais.</p> <p>Traballo de Competencias / IIMM.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual.</p> <p>Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase.</p> <p><i>Portfolio e e-portfolio.</i></p> <p>Informe de avaliación.</p>
--	--	---

--	--	--

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA

Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.

Cofecer o funcionamento do corpo humano, en canto a células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.

Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e sabendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Uso correcto dos conceptos e do vocabulario propio da área ao transmitir e solicitar información.

Uso espontáneo ou en contextos cotiáns das aprendizaxes realizadas.

Grao de elaboración persoal das ideas e das respostas.

Grao de comprensión e comunicación da información.

Orde, limpeza e puntualidade na presentación de actividades: letra adecuada, expresión correcta e clara dos datos e procedementos seguidos, ausencia de faltas de ortografía...

Comportamento: respecto polos compañeiros e o profesorado e polo material; interese e motivación; atención ás explicacións; tenacidade, perseveranza, compañeirismo.

Porcentaxe ou valoración de traballos individuais, probas, exercicios...

Grao de participación nas súas intervencións, traballos en grupo, proxectos...

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

ESCRITOS	ORAIS	OUTROS
Tarefas diversas do alumno/a realizadas na actividade diaria da clase. Actividades diversas de avaliación do alumno/a (libro, fichas, proba escrita...) Traballos en grupo. Actividades TIC: interactivas, ligazóns a Internet. Arquivo individual. Valoración da formulación e os procesos seguidos, así como do resultado obtido.	Preguntas individuais e colectivas. Diálogo. Exposición oral. Proba oral individual. Observación e valoración do grao de participación de cada alumno/a e a calidade das súas intervencións.	Rúbrica das unidades didácticas. Rúbrica dos Proxectos. Rúbricas de habilidades xerais. Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro individual. Avaliación das Competencias / IIMM. Rexistro do grupo-clase. <i>Portfolio e e-portfolio.</i> Informe de avaliación.

6. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

Para desenvolver as nosas tarefas na aula teremos en conta diversos factores como son: as ideas previas que ten o alumnado sobre o contido a traballar, a disposición do alumnado como grupo, o clima de aula debido ao que nos inflúe o alumno con necesidade específica de apoio educativo.... e así poderemos empregar uns ou outros procedementos didácticos. Buscamos que as distintas estratexias didácticas se amolden á natureza concreta do grupo para obter o maior rendemento posible no proceso de aprendizaxe do alumnado.

O proceso de ensinanza - aprendizaxe debe desenvolver o funcionamento cognitivo global do alumno/a, para iso partimos de que :

- As aprendizaxes son significativas : Todo novo coñecemento partirá das experiencias previas do alumno, converténdose este en axente activo da súa propia aprendizaxe.
- Individualización : As ensinanzas adaptaranse ás diferencias individuais dos alumnos/as.

- Actividade : O alumno/a buscará as relacións significativas entre o que sabe e as novas aprendizaxes, é dicir, que aprenda a aprender.
- Motivación : Utilizaremos contextos cotiáns, familiares e habituais para que o alumnado aprenda comprobando, favorecendo así o seu interese.
- Afectividade : Todo isto realizáremolo nun clima escolar adecuado que proporcione o alumno/a: benestar, seguridade e confianza.

O noso papel, como profesores/as, será o de guía e mediador para facilitar a construción de aprendizaxes os nosos alumnos/as.

Desenvolveremos estratexias metodolóxicas diferentes para que os alumnos/as alcancen os obxectivos propostos para este curso. Así as máis axeitadas segundo o noso punto de vista son:

- Utilización da experiencia previa do alumno como punto de partida da aprendizaxe

- Fomentar nos alumnos/as habilidades para a busca de información, selección, procesamento, tratamento e comunicación dela.
- Potenciar no alumnado a utilización das TICs e das bibliotecas como recursos da aprendizaxe.
- Maximizar o impulso cognitivo utilizando materiais que atraian a atención e dispoñendo dos contidos de forma que aseguren o éxito da aprendizaxe.
- Potenciar que o alumno/a recorra ás súas propias experiencias.
- Facilitar a transferencia do aprendido á vida cotiá do neno/a.
- Elaborar plans de traballo individualizado nos casos nos que as diferencias individuais o requiran.
- O material de aprendizaxe debe ter un significado lóxico.
- Aproveitar os feitos relevantes da vida cotiá para organizar os contidos.
- Utilizar tarefas o máis activadoras posibles.
- Presentar actividades de reforzo e apoio, así como de ampliación das establecidas como comúns ao grupo.
- Utilizar fichas de traballo individual como complemento do libro dixital.
- Potenciar a lectura como medio para o progreso nas diversas áreas do currículo.
- Potenciar unha actitude de superación individual e non de competición.

- Estar abertos ao diálogo, a escoitar os seus problemas e non negarlles a axuda solicitada.
- Crear un clima social de clase relaxado e comprensivo, evitando as tensións e disputas entre compañeiros/as.
- Distribuír tarefas e responsabilidades en clase.
- Apoiar a axuda mutua entre compañeiros/as na realización de actividades.
- Rexeitar todo tipo de discriminación: raza, sexo, condición social ...
- Favorecer a liberdade de expresión e a espontaneidade.
- Favorecer o traballo autónomo e utilizar situacións e estratexias de autoaprendizaxe.
- Levar a cabo unha avaliación continua para coñecer en cada momento a situación de partida de cada alumno/a á hora de introducir novos coñecementos.
- Realizar unha avaliación inicial (nivel de coñecementos, intereses, técnicas instrumentais).

Secuenciación habitual do traballo na aula.

Motivación

- Partir do gran grupo para activar os coñecementos previos.
- Presentación da actividade con gráficos, textos, fotos...

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análises de documentos, pequenas investigacións, problemas de experimentación...
- Respostas e preguntas.
- Realización de debates sobre temas de actualidade (medioambientais, de saúde, de consumo...).
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, intervencións no grupo clase.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.

7. PROGRAMACIÓNS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

O noso curso forma parte do proxecto EVA-EDIXGAL e o libro dixital que se emprega para esta materia é EDEBÉ. A mestra iralles entregando material complementario para traballar na aula, así como outros recursos de internet (outro material do repositorio ABALAR,...), outros medios audiovisuais e calquera outra fonte de información que se vaia considerando oportuna.

8. PROCEDEMENTO PARA A AVALIACIÓN INICIAL.

Nas primeiras semanas do curso, durante o mes de setembro, avaliarase mediante actividades o nivel de coñecementos previos do alumnado para observar o grao de comprensión lectora, análise e resolución de problemas, así como o grao de coñecementos concretas desta materia.

Como mínimo debemos coñecerse a seguinte información relativa ao grupo de alumnos/as:

- O número de alumnos e alumnas.
- O funcionamento do grupo (clima da aula, nivel de disciplina, atención...).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto ao desenvolvemento de contidos curriculares.
- As necesidades que se puidesen identificar; convén pensar nesta fase en como se poden abordar (planificación de estratexias metodolóxicas, xestión da aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas, etc.).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto aos aspectos competenciais.
- Os aspectos que se deben ter en conta ao agrupar os alumnos e as alumnas para os traballos cooperativos
- Os tipos de recursos que se necesitan adaptar no nivel xeral para obter un logro óptimo do grupo.

Para levar a cabo esta avaliación inicial realizaranse: probas escritas, exposicións orais, traballos individuais e en grupo, observación do traballo na aula, participación en debates,... A información desta avaliación inicial transmitirase ás

familias a través das titorías individualizadas e orientará o traballo do mestre/a, do alumno e da colaboración e participación das familias no proceso de ensino aprendizaxe do seu fillo/a.

Necesidades individuais

A avaliación inicial facilítanos non só coñecemento acerca do grupo como conxunto, senón que tamén nos proporciona información acerca de diversos aspectos individuais dos nosos alumnos/as; a partir dela poderemos:

- Identificar os alumnos ou as alumnas que necesitan un maior seguimento ou individualización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe (débase ter en conta aquel alumnado con necesidades educativas, con altas capacidades e con necesidades non diagnosticadas, pero que requira atención específica por estaren en risco, pola súa historia familiar, etc.).
- Saber as medidas organizativas que cómpre adoptar (planificación de reforzos, situación de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
- Establecer conclusións sobre as medidas curriculares que cómpre adoptar, así como sobre os recursos que se van empregar.

- Analizar o modelo de seguimento que se vai utilizar con cada un deles.
- Acoutar o intervalo de tempo e o modo en que se van avaliar os progresos destes estudantes.
- Fixar o modo en que se vai compartir a información sobre cada alumno ou alumna co resto de docentes que interveñen no seu itinerario de aprendizaxe; especialmente, co titor.

9. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN CONTINUA E FINAL.

PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

PROCEDIMENTOS	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
PROBAS ESCRITAS	<ul style="list-style-type: none"> - Resolución de exercicios. - Resolución de casos prácticos. - Resolución de problemas. - Realización de fichas. - Resposta a preguntas ou cuestións. - Test: verdadeiro- falso, textos mutilados, de opción múltiple... - Elaboración de resumos, esquemas, gráficos...

<p>Probas orais</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Exposición dun tema, traballo... - Resposta a preguntas. - Lectura expresiva.
<p>Traballos individuais</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Traballos de investigación e experimentación. - ... de análise, - ... de síntese. - Presentacións. - Debates.
<p>Traballos en grupo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Traballos de investigación e experimentación. - ... de análise, - ... de síntese. - Presentacións. - Debates.
<p>Traballo na aula</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Listas de control. - Caderno do alumno.

Estos procedimientos e instrumentos de avaliación aparecen mais detallados para cada unha das unidades didácticas no apartado 5 desta programación.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A cualificación será de 0 a 10. Para establecer a cualificación teranse en conta os seguintes elementos:

1. ***Observación e análise de tarefas desenvolvidas na aula.*** **20% da cualificación**

✓ **Participación oral.** 5% da cualificación deste apartado.

- Intervencións orais dos alumnos
- Participación activa na aula
- Probas orais.
- Atención e interese demostrado
- Constancia, interese e esforzo

✓ **Trabajo individual.** 10% da cualificación deste apartado.

- Realización de pequenas experimentacións
- Caderno e material de traballo de clase limpo e ordenado
- Presentacións
- Realización de tarefas no tempo previsto
- Atención e interese demostrado

✓ **Trabajo en grupo.** 5% da cualificación deste apartado.

- Respecto ás normas de traballo en equipo
- Aportacións ao grupo
- Respecto e valoración das aportacións dos compañeiros/as
- Realización de tarefas no tempo previsto

2. Probas escritas . 60% da cualificación

- Elaboración de fichas
- Realización de traballos
- Controis de cada unidade didáctica
- Calidade de traballos de pequenas experimentacións ou clasificacións

3. Comportamento. 20% da cualificación

- Respecto polo material, compañeiros/as, mestre/a.
- Cumprimento das normas de convivencia consensuadas a principios de curso.

Para aprobar a materia deberá obterse unha cualificación mínima de 5.

RECUPERACIÓN

O alumno/a que non alcance os obxectivos propostos:

- a. Rectificará a súa actitude si esa é a dificultade.
- b. En caso de que o mestre/a o estime oportuno fará aqueles traballos que non fixo ou que fixo mal e corraxirá o caderno.
- c. Na proba escrita de cada avaliación incluíranse preguntas correspondentes á avaliación anterior, de xeito que os alumnos/as poidan recuperar este apartado da cualificación global. Tamén se valorará o cambio de actitude e o traballo desenvolvido para recuperar cada avaliación durante o trimestre seguinte.

O alumnado que non obteña nas avaliacións e recuperacións a cualificación de 5 realizará un exame final da materia sobre os mínimos esixibles (grao mínimo de consecución dos estándares) da programación. Quedará exento da realización de dita proba o alumnado que aprobe a materia por avaliacións. Na proba final deberá obter un mínimo de 5.

10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

A avaliación do proceso de ensino e a práctica docente será continua ao longo do curso académico. Algúns dos indicadores para avaliar a nosa práctica docente serán:

1. Análise dos resultados obtidos nas avaliacións.
2. O grao mínimo de adquisición dos estándares de aprendizaxe por parte do alumnado.
3. O grao de interese e motivación do alumnado cara a materia.
4. O clima de convivencia observado na aula
5. O grao de adquisición da autonomía do alumnado no proceso de ensinanza-aprendizaxe.

11. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe e mesmo da programación será continua ao longo do curso académico, pero de xeito explícito levarase a cabo durante o proceso. Algúns indicadores para a avaliación da nosa práctica docente serán:

1. O desenvolvemento da Programación Didáctica no seu conxunto.
2. O axuste entre a secuencialización das unidades.
3. O axeitado da metodoloxía empregada.
4. Os resultados obtidos.
5. O interese amosado polo alumnado na materia.

6. A suficiencia e o axeitado dos recursos materiais empregados e dos exercicios prácticos realizados.
7. O axeitado dos contidos traballados ao nivel do alumnado.
8. O carácter das relacións entre profesores e alumnado, así como as relacións inter pares.
9. A regularidade e a calidade da relación cos pais e nais ou cos tutores legais.
10. Claridade nos criterios da avaliación
11. Adecuación das tarefas.

12. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

Intentaremos ofrecer unha atención á diversidade, dentro do posible, tanto na programación como na metodoloxía. Así, farase dependendo de cada caso, unha distinción de niveis. Nun primeiro nivel presentarase as ideas xerais e básicas sobre o tema concreto, para pasar logo a un segundo nivel de profundización. O primeiro nivel deberá ser asimilado por tódolos alumnos, en tanto que os contidos do segundo nivel poden ser traballados máis ou menos profundamente segundo as capacidades de cada alumno en concreto.

As actividades de cada nivel tamén deberán reflectir esa diversidade. Haberá unha serie de actividades que servirán para comprobar o grao de comprensión dos contidos básicos por parte do alumno e corrixir contidos mal aprendidos e outra serie de actividades para comprobar a capacidade de xuízo crítico e de análise de problemas por parte dos alumnos.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

As Actividades Complementarias e extraescolares están recollidas na Programación Xeral Anual. Estarase aberto ó longo do curso a calquera actividade que poida xurdir e resulte de interese para o alumnado.

14. PERFIL COMPETENCIAL.

Competencia clave	Estándar de aprendizaxe
CCL-CMCT	Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos naturais; analízala; extrae conclusións; comunica a súa experiencia; reflexiona sobre o proceso seguido, e comunícaa oralmente e por escrito.
CMCT	Utiliza medios propios da observación.
CCL	Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.
CAA	Desenvolve estratexias adecuadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
CSIEE	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, e mostra iniciativa na toma de decisións.
CMCT	Utiliza, de maneira adecuada, o vocabulario correspondente a cada un dos bloques de contidos.
CCL-CMCT	Expón oralmente de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área, manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.
CD	Usa de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións, gráficos ou notas etc.).
CD	Fai un uso adecuado das TIC como recurso de lecer.

CD	Coñece e utiliza as medidas de protección e seguridade persoal que se deben utilizar no uso das TIC ao seu alcance.
CCL-CD	Presenta as tarefas de maneira ordenada, clara e limpa, en soporte papel e dixital.
CSC	Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, mostrando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
CSC	Coñece, comprende e respecta as normas de uso e de seguridade dos instrumentos e os materiais de traballo.
CAA	Realiza experiencias sinxelas e pequenas investigacións, expoñendo problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, extraendo conclusións, e comunicando os resultados.
CMCT-CCL	Realiza un proxecto traballando de forma individual ou en equipo, e presenta un informe utilizando soporte papel e/ou dixital, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), con diferentes medios, e comunicando de forma oral a experiencia realizada, apoiándose en imaxes e textos escritos.
CMCT	Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano: relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso, aparato locomotor), nutrición (aparatos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor) e reprodución (aparato reprodutor).
CMCT	Identifica e describe as principais características das funcións vitais do ser humano: relación, nutrición e reprodución.
CMCT	Identifica as principais características dos aparatos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor, e explica as principais funcións.
CSC-CMCT	Recoñece e relaciona estilos de vida saudables, e os seus efectos sobre o coidado e mantemento dos diferentes órganos e aparatos.
CSC-CMCT	Identifica e valora hábitos saudables para previr enfermidades, e mantén unha conduta responsable.
CSC	Identifica e adopta hábitos de hixiene, coidado e descanso no seu día a día.
CMCT-CSC	Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.
CSC	Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas, sobre todo nas idades temperás.
CMCT-CSC	Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicamentos, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).
CMCT	Coñece e utiliza técnicas de primeiros auxilios en situacións simuladas e reais.
CSC	Identifica, comprende e describe emocións e sentimentos propios, dos seus compañeiros e dos adultos, manifestando condutas empáticas.
CAA	Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de maneira eficaz.
CAA	Reflexiona sobre o traballo realizado, extrae conclusións sobre como traballa e aprende, e elabora estratexias para seguir aprendendo.
CSC-CAA	Planifica de forma autónoma e creativa actividades de lecer e tempo libre, individuais e en grupo, que repercutan positivamente no seu modo de vida.
CAA	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas.
CAA	Manifesta e desenvolve iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.
CMCT	Identifica, explica e clasifica as diferenzas entre seres vivos e seres inertes.
CMCT	Identifica, describe e relaciona a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparatos e sistemas, identificando as principais características e funcións de cada un deles.

CMCT	Observa e identifica as características, e clasifica os seres vivos (reino animal, reino das plantas, reino dos fungos, outros reinos).
CMCT	Observa directa e indirectamente, identifica as súas características, e recoñece e clasifica os animais invertebrados.
CMCT	Observa directa e indirectamente, identifica as súas características, e recoñece e clasifica os animais vertebrados.
CMCT	Observa directa e indirectamente, identifica características e clasifica as plantas.
CMCT-CAA	Utiliza guías na identificación de animais e plantas.
CMCT	Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.
CMCT	Identifica e explica as relacións entre os seres vivos: cadeas alimentarias, poboacións, comunidades e ecosistemas.
CMCT	Identifica e explica, oralmente e por escrito, algunhas das causas da extinción de especies.
CMCT	Observa, identifica e compara as características e os compoñentes dun ecosistema.
CMCT	Recoñece e explica algúns ecosistemas (pradaría, charca, bosque, litoral e cidade) e os seres vivos que habitan neles.
CMCT	Observa, identifica e relaciona diferentes hábitats dos seres vivos.
CSC	Mostra condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.
CD	Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos nos diferentes traballos que realiza.
CMCT	Manifesta unha certa precisión e rigor na observación e na elaboración dos traballos
CMCT-CD	Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, e comunica os resultados de maneira oral e escrita.
CSC	Respecta e comprende as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.
CMCT	Observa, identifica, describe e clasifica algúns materiais polas súas propiedades (dureza, solubidade, estado de agregación e condutividade térmica).
CMCT	Utiliza diferentes procedementos para a medida da masa e o volume dun corpo.
CMCT	Identifica e explica fenómenos físicos observables en termos de diferenzas de densidade.
CMCT	Identifica, explica e compara as principais características da flotabilidade nun medio líquido.
CMCT	Coñece e explica as leis básicas que rexen fenómenos tales como a reflexión da luz e a transmisión da corrente eléctrica.
CMCT	Coñece as leis básicas que rexen o cambio de estado e as reaccións químicas (a combustión, a oxidación e a fermentación).
CMCT	Planifica e realiza sinxelas experiencias, e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía; comunica de forma oral e escrita o proceso seguido e o resultado obtido.
CMCT	Identifica, explica e relaciona algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía (mecánica, luminosa, sonora, eléctrica, térmica e química).
CMCT	Identifica e explica algunhas das principais características das enerxías renovables e non-renovables, identificando as diferentes fontes de enerxía e materias primas, así como a orixe da que proveñen.
CMCT-CSC	Identifica e explica os beneficios e os riscos relacionados coa utilización da enerxía (esgotamento, chuvia ácida, radioactividade), expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sustentable.
CMCT	Realiza experiencias sinxelas para separar os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución, comunicando de forma oral e escrita o proceso seguido e o resultado obtido.

CMCT	Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.
CMCT	Observa de maneira sistemática, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e a dilatación dalgúns materiais.
CMCT	Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.
CMCT	Investiga, a través da realización de experiencias sinxelas, sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, expoñendo problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, extraendo conclusións, comunicando resultados e manifestando competencia en cada unha das fases, así como no coñecemento das leis básicas que rexen os fenómenos estudados.
CMCT	Investiga, a través da realización de experiencias sinxelas, para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos tales como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, o cambio de estado e as reaccións químicas (a combustión, a oxidación e a fermentación).
CSC	Coñece, comprende e respecta as normas de uso, seguridade e conservación dos instrumentos e dos materiais de traballo na aula e no centro.
CMCT	Identifica diferentes tipos de máquinas, e clasifícaaas segundo o número de pezas, a maneira de accionalas e a acción que realizan.
CMCT	Observa, identifica, describe e relaciona algúns dos compoñentes das máquinas.
CMCT	Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e aparatos, así como a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.
CIEE	Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema, a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.).
CMCT-CSIEE	Observa e identifica os elementos dun circuío eléctrico, e constrúe un.
CMCT	Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade.
CMCT	Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.
CMCT	Observa e identifica as principais características dos imáns, e relaciona a electricidade e o magnetismo.
CSC	Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.
CCL	Elabora un informe como técnica para o rexistro dun plan de traballo, comunicando as conclusións de forma oral e escrita.
CSC	Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.
CSC	Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e a vida cotiá, o medicamento, a cultura e o lecer, a arte, a música, o cinema e o deporte, e as TIC.
CD	Efectúa procuras guiadas de información na Rede.
CD	Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo en Internet.
CD	Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.

15. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

Ao longo do curso iremos revisando, avaliando e modificando a programación didáctica en función do análise do desenvolvemento da mesma e dos resultados académicos obtidos, establecendo propostas de mellora en cada un dos apartados, segundo a táboa que a continuación se detalla:

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS ACADÉMICOS	PROPOSTAS DE MELLORA
Preparación da clase e dos materiais didácticos	Hai coherencia entre o programado e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía adecuada	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas. Considérase a interdisciplinarietàade (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores.		
Avaliación das aprendizaxes e información que deles se lles dá aos alumnos e ás	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe.		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		

familias	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronse a coñecer: • Aos alumnos. • Ás familias.		
Utilización de medidas para a atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo os informes psicopedagóxicos.		
...

AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE

ADECUACIÓN DA PLANIFICACIÓN		RESULTADOS ACADÉMICOS	PROPOSTAS DE MELLORA
Preparación da clase e dos materiais didácticos	Hai coherencia entre o programado e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía adecuada	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas.		
	Considérase a interdisciplinariedade (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores.		
Avaliación das aprendizaxes e información que deles se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe.		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronse a coñecer: -Aos alumnos. -Ás familias.		
Utilización de medidas para a atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo os informes psicopedagóxicos.		